

Џентеру Ялавё

Муркаш район хаҗачё

1944 җулхи майн 5-мёшёнченпе тухать

92-93 (7623-7624) №№

Шамат кун, 2008 җулхи ноябрён (чүк) 22-мёшё

Хакё ирёлё

Ноябрён 21-мёшё – Налук органёсенче ёҗлекенсен кунё

Хушу

Полина Геннадьевна Чекалова **Ольга Витальевна Никитина** – Раҗсей Федерацийён Чаваш Республикн тәрәх районсем хушшинчи 6-мёш номерлё инспекцийён патшаләх налук инспекторёсем. Иккёше те җак ёҗре 1990 җултанла тәрәшәҗсё. **Полина Геннадьевна таташах Етёрне, Муркаш тата Хёрлө Чутай районёсенчи предприятисемпе организацисенче налук тёрёслевёсемпе пулать. Ольга Витальевна алли витёр вара налук декларацийёсемпе отчетсем тухаҗсё. Инспекторсем хайсен ёҗне тивёҗлипех пурнаҗлаҗсё, ыйтусемпе пыракансен киллө пулашу параҗсё.**
Н. НИКОЛАЕВА
сан үкерчөкё.

Пёрлехи информация кунёнчен

Йывәрләхсем тёл пулаҗсё җав...

Иртнө юн кун республика пёрлехи информация кунё пулса иртрө. Җавна май пирён району Чаваш Республикн Экономика аталанавён тата суту-илү министрствин суту-илү, потребительсен рынокөн тата пулашусем паракан сферан секторён ертүси И.С. Иванова, Чаваш Республикн Физкультурпа спорт тата туризм министрствин сывлаха җирёплетмелли ёҗе йөркелесипе ёҗлекен тата туризм пайён ертүси В.В. Лысова, «Чувашэнерго» акционерсен уҗа обществин генеральной директорён сумё М.Г. Гусев, Чаваш Республикнчи Федераллә казначейство управленийён ертүсин сумё С.В. Кудряшов килчө.

«Чувашэнерго» акционерсен уҗа обществин генеральной директорён сумё М.Г. Гусев район администрацийён пулаҗхөн сумёпе, капиталлә строительство, архитектура тата пурнамалли җурт-йөрпе коммуналлә хуҗаләх управленийён ертүсипе В.Г. Никитинпа чи малтанах Кашмаши җөнө урамра пулчө. Ку вәл чи малтан электричество кёртмелли урамсенчен пёри. Владимир Германович каланә тәрәх, кун пек җөнө урамсем районёпе 30. Район вайёпе җөнө урамсене электричество кёртме кансёр. Ку тёлөшпе республика пулаҗавё кирлине палартрө вәл. Җулсем тавассипе уйрам программа пулнә пек ятарлә программа пулсан ку йывәр лава җитес җөре җитерме җамалтарах пулө.

Унтан ку информация ушкәнне кёрекенсем «Чувашэнерго» акционерсен уҗа обществин җурҗёрти электричество сөҗсөн Муркаши филиалёне пулчөҗ. Кунти лару-тарула паллашрөҗ. Унән ертүси В.В. Егоров каланә тәрәх,

электричество сөҗсөн вәрәмәшөпе ку филиал республикара чи малти. Валерий Владимирович коллектив ёҗсө-хөлөпе, малашнехи плансемпе паллаштарчө. Җавән пекех пыҗак парамсем пулнпие җитес вәхәтра районти 6 ял хуҗаләх предприятийён администрацине электричество пама парахасине пёлтерчө.

Информация ушкәнө «Муркаши кирпөч завоҗө» акционерсен уҗа обществин ёҗсө-хөлөпе те тёлпөн паллашрө. Асаннә коллектив кәҗалхи 10 уйәхра 12 миллион та 245 пин штук кирпөч туса кәларнә. Җак хушәра 80647,0 пин тенкөлөх сутнә туса илнө продукция. Ку вәл, пёлтерхи җак вәхәтрипе танлаштарсан, 78,2 процент нумайрах. Палартмалла, асаннә предприятя районти социаллә пёлтерёшлө предприятя шултанат. Кунта паянхи кун 170 җын ёҗлет. Вәтам ёҗ уқси 14,5 пин тенкөпе танлаштар. Уйрам специальносөпе ёҗлекенсен вәл тата пыҗак. Бульдөзеристсен ёҗ уқси сулла 35 пин тенкө те пулнә. Кәҗал иртнө җулхи ёҗ пётёмлетёвөсемпе 13-мөш тата 14-мөш ёҗ уқсине те илнө кунта ёҗлекенсем.

Төнчери кризис завоҗа та пырса тәкөнмесёр иртмерө. Иртнө җулсенче завоҗ кәларакан пахаләхлә продукция Мускавран та, Хусантан та, ытти җөртен те туяннә пулсан, халө кирпөче ытларак хамәр республикара туянәҗсө. Җул уқси хәпарса кайнәран аякран килсе кирпөч туянкансен йышө чакнәран паян завоҗ пёр кәмакине ёҗсөме чарнә.

—Ана чарман пулсан кәҗал октябрөте 700 пин штук мар, 1 миллион та 300 пин туса кәларнә пулаттәмәр. Җулталәкне 14 миллион та 800 пин штук туса кәларма пулатчө. Халө 13 миллион та 800 пин

штук кирпөч туса кәларнипе җырахлама тивет кәҗал, – паллаштарат коллектив ёҗсө-хөлөпе унән ертүсин сумё Ю.И. Петров.

Мөн пур майёпе перекет йөркипе ёҗсөме тәрәшәҗсө кунта. Көҗөх җөнө лини хута каймалла. Җакна валли оборудование малтан юрәхсәра тухнәскөртөн хайсемех юсаса ёҗсөмелле тунә. Шултасан, 5 миллион тенкө тәрәт вәл. Җакан чухлө сумма перекетлеме пултарнә специалистсем пултарулла пулнпие.

Ёҗ дисциплини вара кунта җирөп. Эреҗпе туслашсан ёҗ ыранө җухаласа лайәх пөлөҗсө. Тәрәшулла ёҗшөн администраци ёҗ уқсине тивёҗлипөх түленине те анланса илмөлөх пулнә ёнтө вәхәт. Юрий Петрович вара хай 14 җул хушшинче 14 кун та канса курман пулө. Ёҗсөме чарәннә завоҗа җөнөрен ёҗлеттерме пулсала, җакнашкәл үҗөмсем тума җамалах мар пулө. 8 единица техника туянчөҗ кәҗал. Кирпөч пахаләхө пирки вара Ю.И. Петров пөре те иккөленмест.

Ытти информация ушкәнөсем вара районти ытти ёҗ коллективсен ёҗсө-хөлөпе паллашрөҗ. Тёл пулусенче РФ Президентчө Д.А. Медведев РФ Федераллә Пухавне янә җыруран тухса тәракан завоҗасем, граждасене социаллә пулашу парассин мелёсем җинче чарәнчөҗ. Җавән пекех Чаваш Республикн Президентчөн Н.В. Федоровән «Чаваш Республикнче ялсене автомобиль җулёсене туса пөтерессин җинчен калакан мерәсем» Указө мөчле пурнаҗланнине тишкерчөҗ, җөрепө җыханнә ыйтусене пәхса тухрөҗ.

Л.ПАВЛОВА.

Юбилей

Саламлатпәр

Мы поздравляем от души нашу **Елену Назаровну ГРАЧЕВУ** с 45 летиём и дарим ей этот стишок.

Прошло уже 45 лет
Как совершилось чудо.
Появилась ты на белый свет
Неведомо откуда.
Бывает только в жизни раз
Подобное явление,
Мы от души хотим ее
Поздравить с днем рождения.
С поздравлением жильцы Б-Сундырского дома ветеранов и сотрудники.

Юратнәран та юратнә җыннәмәра, аннене, асаннене, кукамая – Юнкә ялөнче пурәнәкан **Елизавета Прокопьевна НИКИФОРОВА** 70 җул тултарнә ятпа чун-чөрөрен саламлатпәр. Җирөп сывлаҳ, вәрәм кун-сул сунатпәр. Тайма пуҗ сана пуриншөн те.

Саламлаканөсем: хөрөсемпе ывәлө, көрөвөсемпе кинө, мәнукөсем.

Юратнә мәшәра, аттене, асаттене – Ивановка ялөнче пурәнәкан **Григорий Германович ТИМОФЕЕВА** сумлә юбилей – 60 җул тултарнә ятпа чун-чөрөрен тухакан чи ашә сәмахсемпе саламлатпәр, мөн пур ыррине кәна сунатпәр. Вәрәм кун-сул, тулли телей, җирөп сывлаҳ пултәр. Эс пурришөн савәнәтпәр, санпа хамәра телейлө туятпәр. Тайма пуҗ сана пуриншөн те.

Саламлаканөсем: мәшәрө, ывәлөсем, хөрө, көрүшө, кинөсем, мәнукөсем, җывәх тәванөсем, тәхләчисемпе хәтисем.

Хуракасси Выҗҗәлкки ялөнче пурәнәкан **Николай Петрович ПЕТРОВСКИЙ** җуралнәранпа 70 җул җитнө ятпа чун-чөрөрен саламлатпәр. Санән ытарайми ыра кәмәлнә хуҗасан тёлөхсем пөре те ан пулчәр. Хуйхә-суйхә, чир-чөр санран айкинчөн пәрәнса иртчөр. Семьере телей җәлтәрө йәл-йәл кулса тәтәр. Анасу пурнаҗ сулне уҗса пытәр. Ёмөрү җирөп сывлаҳлә, телейлө, вәрәм пултәр. Эпир җумра җакан пек юлташ пулнишөн җав тери савәнәтпәр.

Саламлаканөсем: мәшәрө, ывәлөсем, хөрөсем, тәванөсем, пускисем, ялө-йыш.

Черетсёр 29-мөш лару

Депутатсен районти Пухавөн председателөн 2008 җулхи ноябрөн 20-мөшөнчи 30 № йышәнәвөпе килөшуллөн депутатсен районти Пухавөн черетсёр 29-мөш ларәвне 2008 җулхи ноябрөн 27-мөшөнче район администрацийён ларусен залөнче 10 сөхетре пухма палартнә.

Ларура пәхса тухма кун йөркине җак ыйтусене кёртме сөннө:

1. Пурәнмалли җурт-йөре тытса тәнәшән тата юсанәшән 2009 султа түлемелли вөсөсене палартасси җинчен.

2. Җөре участкасене арендәна памалли йөркене тата Чаваш Республикнчи Муркаш районөн ыранти бюджетчөн тупәшләхне түрлетүсем кёртөкен коэффициента җирөплетессин җинчен.

3. Пөчөк тата вәтам предпринимательство субьекчөсене, пөчөк тата вәтам предпринимательство структурисене йөркелекен организацисене нумай вәхәтләх уҗа курма Муркаш районөн муниципаллә пурләхне җамәллатнә аренда түлөвөн ставкипе памалли перөчене җирөплетессин җинчен.

4. Бюджетсем хушшинчи трансфертсемпе тивөҗстерессин расчөчен методикине җирөплетессин җинчен.

5. Депутатсен Муркаш район Пухавөн 2007 җулхи октябрөн 25-мөшөнчи С-21/6 № «Раҗсей Федерацийён тата Чаваш Республикн налуксемпе түлөвсем җинчен калакан законодательствисемпе килөшуллөн ыранти самоуправлени органөсене шаннә налук йөркөлөвөн ыйтәвөсем җинчен» Положенине җирөплетессин җинчен» йышәнәвөне улшәнусемпе хушәмсем кёртөссин җинчен.

6. Депутатсен Муркаш район Пухавөн 2002 җулхи апрелөн 19-мөшөнчи С-8/5 № «Чаваш Республикнчи Муркаш районөн муниципаллә харпәрләхөнчи пурәнмалли мар җурт-йөрне арендәна памалли йөрке җинчен» йышәнәвөне улшәнусем кёртөссин җинчен.

Кунпа пёрлөх ял тәрәхөсен администрацийөсен полномочийөсен хәш-пёр пайөсене пурнаҗлама йышәнәсси пирки те ыйтусем пәхса тухма палартнә.

Ларәва ял тәрәхөсен пусләхөсене, район администрацийөн управленийөсемпе пайөсен пусләхөсене, депутатсен районти Пухавө сумөнчи җамрәксен парламенчөн представителөсене те чөнөҗсө.

Муркаш районөнчи ял тәрәхөсен 2009 җулхи бюджетчөсен проекчөсене халәхпа сүтсе явмалли график

Ял тәрәхөсем	Тёл пулу ыранө	Тёл пулу кунө	Тёл пулу вәхәчө
Турай	Турайи Культура сурчө	Ноябрөн 28-мөшө	11 сөх.
Ильинка	Тренкәри Культура сурчө	Ноябрөн 28-мөшө	13 сөх.
Чуманкасси	Чапаев яч. хис. хуҗаләхән ларусен залө	Ноябрөн 28-мөшө	14 сөх.
Ярославка	Ярославкәри Культура сурчө	Ноябрөн 28-мөшө	14 сөх.
Мән Сөнтөр	Мән Сөнтөрти Культура сурчө	Ноябрөн 28-мөшө	18 сөх.
Хорнуй	Ленин яч. хис. хуҗаләхән ларусен залө	Ноябрөн 29-мөшө	11 сөх.
Юнкә	Юнкәри Культура сурчө	Ноябрөн 29-мөшө	13 сөх.
Җатракасси	Кашмаши Культура сурчө	Ноябрөн 29-мөшө	14 сөх.
Йуҗкасси	Йуҗкассинчи Культура сурчө	Ноябрөн 29-мөшө	14 сөх.
Москакасси	Москакассинчи Культура сурчө	Ноябрөн 29-мөшө	18 сөх.
Катькас	«Моргаушская» чәх-чөп фабрикин ларусен залө	Декабрөн 1-мөшө	12 сөх.
Оринин	«Оринино» хуҗаләхән ларусен залө	Декабрөн 1-мөшө	15 сөх.
Шетмөпуҗ	Шетмөпуҗинчи Культура сурчө	Декабрөн 1-мөшө	14 сөх.
Ярапайкасси	Ярапайкассинчи Культура сурчө	Декабрөн 1-мөшө	14 сөх.
Уйкас	Ваҗкассинчи Культура сурчө	Декабрөн 2-мөшө	14 сөх.
Янасал	Муркаши муниципаллә Культура сурчө	Декабрөн 2-мөшө	15 сөх.

Җырантару – 2009

Җитес җур җул валли җырантараҗсө

Районти «Џентеру Ялавё» хаҗата 2009 җулхи пёрремөш җур султа илсе тәма җырантараҗсө. Ултә уйәха җыранса илмелли хак – 191 тенкө 70 пус. Хаклә вулаканәм, район хыпарсисёр ан юләр. Җитес җул та пёрле пулар!

Райхаҗат редакцийө.